

ลักษณะรายวิชา

๑. รหัสและชื่อวิชา เครื่องดื่มและการผสมเครื่องดื่ม รหัสวิชา ๑๐๕๒๗๓๐๗
(Beverages and Mixing)
๒. สภาพรายวิชา ทักษะวิชาชีพเฉพาะ
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
๓. ระดับรายวิชา ภาคการศึกษาที่ ๑ ชั้นปีที่ ๓
๔. รายวิชาพื้นฐาน .....
๕. เวลาศึกษา ทฤษฎี ๑ ชั่วโมง ปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น ๓ ชั่วโมง
และนักศึกษาจะต้องใช้เวลาศึกษาค้นคว้านอกเวลา ๘๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอด
๑๖ สัปดาห์ (ไม่รวมสอบกลางภาค และปลายภาคเรียน)
๖. จำนวนหน่วยกิต ๒ (๑-๒-๓) หน่วยกิต
๗. จุดมุ่งหมายรายวิชา
๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของเครื่องดื่ม
  ๒. สามารถจัดเตรียมและเลือกใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ได้
  ๓. สามารถให้บริการเครื่องดื่มได้
  ๔. มีเจตคติที่ดีของงานอาชีพ และงานบริการเครื่องดื่มได้
๘. คำอธิบายรายวิชา ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องดื่มและการผสมเครื่องดื่ม ประเภทของเครื่องดื่ม หน้าที่ความรับผิดชอบ คุณสมบัติจรรยาบรรณของพนักงานฝ่ายบริการเครื่องดื่ม ความรู้เกี่ยวกับ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ การดูแลรักษา การจัดเตรียมในการบริการเครื่องดื่ม การผสมเครื่องดื่ม การให้บริการเครื่องดื่ม และฝึกปฏิบัติการผสมเครื่องดื่มการบริการเครื่องดื่ม

การแบ่งบทเรียน/หัวข้อ

หน่วยเรียนที่	รายการ	เวลา(ชั่วโมง)	
		ท	ป
๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานอาหารและเครื่องดื่มในโรงแรม	บทที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานอาหารและเครื่องดื่มในโรงแรม ๑. ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม ๒. การดำเนินของฝ่ายอาหาร เครื่องดื่ม และบาร์ ๓. แผนกบาร์	๒	๔
๒. ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่ม	บทที่ ๒ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่ม ๑. ประเภทเครื่องดื่ม ๒. คำจำกัดความของสปิริต (Spirit) หรือลิเคอร์ (Liquor) ๓. ประเภทของเหล้าสปิริต (Spirit) หรือลิเคอร์ (Liquor) ๔. การกำเนิดสุรา ๕. ประโยชน์และโทษของสุรา ๖. ฝึกปฏิบัติทำเครื่องดื่ม soft drinks ๖.๑ น้ำดอกอัญชัน (The butterfly pea) ๖.๒ น้ำเก๊กฮวย (The chrysanthemum tea)	๒	๔
๓. เครื่องดื่มประเภทที่ไม่มีแอลกอฮอล์ผสม	บทที่ ๓ เครื่องดื่มประเภทที่ไม่มีแอลกอฮอล์ผสม ๑. น้ำเชื่อม น้ำผลไม้ (Syrup and Every Kind of juice) ๒. น้ำโซดา น้ำอาร์ทิฟิเชียล น้ำแร่ธรรมชาติ น้ำหวาน ๓. กาแฟ (Coffee) ๓.๑ ฝึกปฏิบัติการชงคาปูชิโน่ ร้อน - เย็น ๓.๒ ฝึกปฏิบัติการชงชาเขียวเย็น ๓.๓ ฝึกปฏิบัติการชงชาไทยเย็น ๔. สอบปฏิบัติการทำเครื่องดื่ม Soft drinks	๒	๔
๔. เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	บทที่ ๔ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ๑. ดีเสิร์ตไวน์ (Dessert Wine) ๒. แอปเพอริทีฟ และสเปเชียล แอปเพอริทีฟ (Group of Aperitif Drinks and Special Aperitif) ๓. เหล้าลิเคอร์ (Group of Liquor) ๔. บรันดี้ คอนยัค และอาร์มานยัค (Group of Brandy Cognac Armarnac) ๕. ลิเคียวหรือเหล้าหวาน Liqueur or Sweetened Sprit) ๖. เปียร์ แชมเปญ ไวน์ ๗. เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อื่นๆ ๘. ฝึกปฏิบัติการทำม็อคเทล (โมจิโต้ Mojito)	๒	๔

<p>๕. อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการบริการเครื่องดื่ม</p>	<p>บทที่ ๕ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการบริการเครื่องดื่ม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อุปกรณ์และของที่ควรมีในบาร์ ๒. แก้ว ๓. เครื่องเขย่าค็อกเทลและที่กรอง (cocktail Shaker and Strainer) ๔. ที่ตวงเหล้า ๕. เครื่องมือบดและตัดผลไม้ ๖. อุปกรณ์เครื่องมืออื่นๆ ๗. ของตกแต่งเพื่อความสวยงาม ๘. ฝึกปฏิบัติการทำม็อกเทล (ฟรุตฟันซ์) 	๑	๒
<p>๖. เครื่องดื่มผสมประเภทค็อกเทลและมีม็อกเทล</p>	<p>บทที่ ๖ เครื่องดื่มผสมประเภทค็อกเทลและมีม็อกเทล</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ความหมายของค็อกเทล ๒. เครื่องดื่มที่ใช้ดื่มในช่วงเวลาต่างๆ ๓. ความแตกต่างของดีกรีหรือเปอร์เซ็นต์ในเครื่องดื่มที่มีในแอลกอฮอล์ ๔. ข้อควรระวังในการดื่มแอลกอฮอล์ ๕. สต็อกเหล้าพื้นฐานที่ควรมีในบาร์เหล้า ๖. ฝึกปฏิบัติการทำม็อกเทล บลูฮาวาย 	๒	๔
<p>๗. การจัดเตรียมการให้บริการเครื่องดื่มและหลักการปฏิบัติของพนักงาน</p>	<p>บทที่ ๗ การจัดเตรียมการให้บริการเครื่องดื่มและหลักการปฏิบัติของพนักงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. งานบริการในบาร์ ๒. การเปิดและปิดบาร์ ๓. การเสิร์ฟไวน์ ๔. หน้าที่ของพนักงานบริการเครื่องดื่ม (บาร์เทนเดอร์ หรือบาร์เมต) ๕. เทคนิคการบริการเครื่องดื่มในงานปาร์ตี้ ๖. จรรยาบรรณของพนักงานบริการเครื่องดื่ม ๗. ฝึกปฏิบัติการทำน้ำมะม่วงปั่น (สมูทตี้) ๘. ฝึกปฏิบัติการทำน้ำแตงโมปั่น (สมูทตี้) ๙. สอบปฏิบัติการทำเครื่องดื่ม 	๒	๔

จุดประสงค์การสอน

บทเรียนที่	รายการ	เวลา(ชั่วโมง)	
		ท	ป
๑	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานอาหารและเครื่องดื่มในโรงแรม ๑. แสดงความรู้เกี่ยวกับฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม ๒. อธิบายการดำเนินงานของฝ่ายอาหาร เครื่องดื่ม และบาร์ ในโรงแรมได้ ๓. ปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่ มีวินัย รอบคอบ	๒	๔
๒	๒. ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่ม ๑. จำแนกประเภทของเครื่องดื่มได้ ๒. อธิบายคำจำกัดความของสปิริต หรือลิเคอร์ ๓. บอกที่มาของการกำเนิดสุราได้ ๔. วิเคราะห์ประโยชน์และโทษของสุราได้ ๕. ปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่ มีวินัย รอบคอบ อดทน	๒	๔
๓	๓. เครื่องดื่มประเภทที่ไม่มีแอลกอฮอล์ผสม ๑. ยกตัวอย่างเครื่องดื่มประเภทที่ไม่มีแอลกอฮอล์ผสมได้ ๒. บอกที่มาของชาได้ ๓. จำแนกประเภทของชาได้ ๔. อธิบายสารประกอบของเมล็ดกาแฟ ๕. แสดงความรู้ทักษะเกี่ยวกับการชงชา กาแฟ และเครื่องดื่มที่กำหนดให้ได้ ปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่ มีวินัย รอบคอบ อดทน	๒	๔
๔	๔. เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ๑. อธิบายเครื่องดื่มประเภทดีสิร์ท ไวน์ ได้ ๒. อธิบายเรื่องเหล้าที่ดื่มก่อนอาหารประเภทแอฟเพอริทิฟ สเปนเซียล และแอฟเพอริทิฟได้ ๓. บอกชนิดของเหล้าลิเคอร์ได้ ๔. บอกลักษณะและประเภทของลิเคียวหรือเหล้าหวานได้ ๕. ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ อดทน และสนใจใฝ่รู้	๒	๔
๕	๕. อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการบริการเครื่องดื่ม ๑. แสดงความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใช้เรียกชื่ออุปกรณ์ ๒. สามารถใช้อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ๓. อธิบายหลักการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ๔. อธิบายหลักทั่วไปในการเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม	๒	๒
๖	๖. เครื่องดื่มผสมประเภทค็อกเทลและม็อกเทล ๑. อธิบายเกี่ยวกับความหมายของ ค็อกเทล และ ม็อกเทล ได้ ๒. บอกชื่อเครื่องดื่มที่ใช้ดื่มในช่วงเวลาต่างๆได้ อย่าง ถูกต้อง ๓. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักผสมเครื่องดื่ม และข้อควรระวังในเรื่องการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ได้	๒	๔

	<p>๔. บอกข้อควรระวังในการตี้มแอลกอฮอล์</p> <p>๕. แนะนำเหล้าพื้นฐานที่ควรมีในบาร์เหล้าได้</p> <p>๖. ปฏิบัติขั้นตอนการผสมเครื่องดื่ม ค็อกเทล ได้</p> <p>แสดงความรู้การทำม็อคเทลได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - โมจิโต้ - ฟรุตฟันซ์ - บลูฮาวาย 		
๗	<p>๗. การจัดเตรียมการให้บริการเครื่องดื่มและหลักการปฏิบัติของพนักงาน</p> <p>๑. อธิบายขั้นตอนการเปิดและปิดบาร์ได้</p> <p>๒. ปฏิบัติการเสิร์ฟไวน์ตามขั้นตอนได้</p> <p>๓. แสดงความรู้ขั้นตอนในการจัดเตรียมก่อนการให้บริการเครื่องดื่ม</p> <p>๔. บอกลำดับขั้นตอนการผสมเครื่องดื่มได้</p> <p>๕. ปฏิบัติการทำความสะอาดแก้วได้ตามลำดับขั้นตอน</p> <p>๖. บอกจรรยาบรรณของพนักงานบริการเครื่องดื่มได้</p> <p>๗. ปฏิบัติงานด้วยความสนใจใฝ่รู้ มีวินัย รอบคอบ อดทนและตรงต่อเวลา</p> <p>๘. แสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก ความประหยัด ซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบมีความสามัคคี</p>	๒	๔

การประเมินผลรายวิชา

รายวิชานี้แบ่งเป็น ๗ หน่วย แยกได้ ๗ บทเรียน การวัดและประเมินผลรายวิชาจะดำเนินการ ดังนี้

๑. วิธีการ

ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินผลแยกเป็น ๓ ส่วนโดย

แบ่งแยกคะแนนแต่ละส่วนจากคะแนนเต็ม ทั้งรายวิชา ๑๐๐ คะแนนดังนี้

๑.๑ ผลงานที่มอบหมาย ๓๐ คะแนน หรือร้อยละ ๓๐

๑.๒ พิจารณาจากจิตพิสัย (ความตั้งใจ และการเข้าร่วมกิจกรรม) ๒๐ คะแนน หรือร้อยละ ๒๐

๑.๓ การทดสอบ (สอบกลางภาคปลายภาค) ๕๐ คะแนน หรือร้อยละ ๕๐ โดยจัดแบ่งน้ำหนักคะแนนในแต่ละหน่วยตามตารางหน้าถัดไป

๒. เกณฑ์ผ่านรายวิชา

ผู้ที่ผ่านรายวิชานี้จะต้อง

๒.๑ คะแนนสอบรวมต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐

๒.๒ มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๒.๓ ต้องผ่านการสอบกลางภาค และปลายภาค

๓. เกณฑ์ค่าระดับคะแนน

๓.๑ พิจารณาเกณฑ์ผ่านรายวิชาตามข้อ ๒ ผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ข้อ ๒ จะได้รับค่าระดับคะแนน F

๓.๒ ผู้ที่ผ่านเกณฑ์ข้อ ๒ จะได้รับค่าระดับคะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	ได้ระดับคะแนน A
คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ ๗๕ - ๗๙	ได้ระดับคะแนน B+
คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ ๗๐ - ๗๔	ได้ระดับคะแนน B
คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ ๖๕ - ๖๙	ได้ระดับคะแนน C+
คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ ๖๐ - ๖๔	ได้ระดับคะแนน C
คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ ๕๕ - ๕๙	ได้ระดับคะแนน D+
คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ ๕๐ - ๕๔	ได้ระดับคะแนน D
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ ๕๐	ได้ระดับคะแนน F

ตารางกำหนดน้ำหนักคะแนน

เลขที่บทเรียน	คะแนนรายบทเรียนและน้ำหนักคะแนน ชื่อบทเรียน	คะแนนรายหน่วย	น้ำหนักคะแนน				
			พุทธิพิสัย				ทักษะพิสัย
			ความรู้-ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	สูงกว่า	
๑	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานอาหารและเครื่องดื่มในโรงแรม	๕	๒	๒	๑	-	-
๒	ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่ม	๕	๒	๒	๑	-	-
๓	เครื่องดื่มประเภทที่ไม่มีแอลกอฮอล์ผสม	๑๐	๓	๓	๓	๑	-
๔	เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	๗	๓	๒	๑	๑	-
๕	อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการบริการเครื่องดื่ม	๘	๓	๓	๑	๑	-
๖	เครื่องดื่มผสมประเภทค็อกเทลและม็อกเทล	๑๐	๓	๓	๓	๑	-
๗	การจัดเตรียมการให้บริการเครื่องดื่มและหลักการปฏิบัติของพนักงาน	๕	๒	๒	๑	-	-
ก	คะแนนภาควิชาการ (สอบกลางภาคและปลายภาค)	๕๐	๑๕	๑๗	๑๑	๔	-
ข	คะแนนภาคผลงาน (งานที่ปฏิบัติระหว่างเรียน)	๓๐					
ค	คะแนนจิตพิสัย	๒๐					
	รวมทั้งสิ้น	๑๐๐					

กำหนดการสอน

สัปดาห์ที่	วัน / เดือน	คาบที่	รายการสอน	หมายเหตุ
๑	-	๑ - ๓	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานอาหารและเครื่องดื่มในโรงแรม ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม ๑. การดำเนินของฝ่ายอาหาร เครื่องดื่ม และบาร์ ๒. แผนกบาร์	
๒	-	๔ - ๖	ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่ม ๑. ประเภทเครื่องดื่ม ๒. คำจำกัดความของสปิริต (Spirit) หรือลิเคอร์ (Liquor) ๓. การกำเนิดสุรา ๔. ประโยชน์และโทษของสุรา	
๓	-	๗ - ๙	เครื่องดื่มประเภทที่ไม่มีแอลกอฮอล์ผสม ๑. น้ำเชื่อม น้ำผลไม้ (Syrup and Every Kind of juice) ๒. น้ำโซดา น้ำอาร์ทิฟิเชียล น้ำแร่ธรรมชาติ น้ำหวาน ๓. กาแฟ (Coffee) ๔. ชา (Tea)	
๔	-	๑๐ - ๑๒	เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ๑. ดีเสิร์ท ไวน์ (Dessert Wine) ๒. แอปเพอริทิฟ และสเปเชียล แอปเพอริทิฟ (Group of Aperitif Drinks and Special Aperitif) ๓. เหล้าลิเคอร์ (Group of Liquor) ๔. บรั่นดี คอนยัค และอาร์มานยัค (Group of Brandy) ๕. ลิเคียวหรือเหล้าหวาน Liqueur or Sweetened Spirit) ๖. เบียร์ แชมเปญ ไวน์ ๗. เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อื่นๆ	
๕	-	๑๓ - ๑๕	ฝึกปฏิบัติการทำเครื่องดื่ม - น้ำดอกอัญชัน (The butterfly pea)	
๖	-	๑๖ - ๑๘	ฝึกปฏิบัติการทำเครื่องดื่ม - น้ำเก๊กฮวย	
๗	-	๑๙ - ๒๑	ฝึกปฏิบัติการทำเครื่องดื่ม - น้ำมะม่วงปั่น สมูทตี้	
๘	-	๒๒ - ๒๔	ฝึกปฏิบัติการทำเครื่องดื่ม - น้ำแตงโมปั่น สมูทตี้	
๙	-	๒๕ - ๒๗	สอบกลางภาค	
๑๐	-	๒๘ - ๓๐	อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการบริการเครื่องดื่ม ๑. อุปกรณ์และของที่ควรมีในบาร์ ๒. แก้ว ๓. เครื่องเขย่าค็อกเทลและที่กรอง (cocktail Shaker and	

			Strainer) ๔. ที่ตวงเหล้า ๕. เครื่องมือบดและตัดผลไม้ ๖. อุปกรณ์เครื่องมืออื่นๆ ๗. ของตกแต่งเพื่อความสวยงาม	
๑๑	-	๓๑ - ๓๓	เครื่องตีมผสมประเภทค็อกเทลและม็อกเทล ๑. ความหมายของค็อกเทล ๒. เครื่องตีมที่ใช้ตีมในช่วงเวลาต่างๆ ๓. ความแตกต่างของดีกรีหรือเปอร์เซ็นต์ในเครื่องตีมที่มีในแอลกอฮอล์ ๔. ข้อควรระวังในการตีมแอลกอฮอล์ ๕. สต็อกเหล้าพื้นฐานที่ควรมีในบาร์เหล้า	
๑๒	-	๓๔ - ๓๖	การจัดเตรียมการให้บริการเครื่องตีมและหลักการปฏิบัติของพนักงาน ๑. งานบริการในบาร์ ๒. การเปิดและปิดบาร์ ๓. การเสิร์ฟไวน์ ๔. หน้าที่ของพนักงานบริการเครื่องตีม (บาร์เทนเดอร์ หรือบาร์เมต) ๕. เทคนิคการบริการเครื่องตีมในงานปาร์ตี้ ๖. จรรยาบรรณของพนักงานบริการเครื่องตีม	
๑๓	-	๓๗ - ๓๙	ฝึกปฏิบัติการทำเครื่องตีม - คาปูชิโน่ ร้อน - เย็น - ชาเขียว - ชาไทย	
๑๔	-	๔๐ - ๔๒	ฝึกปฏิบัติการทำเครื่องตีม - โมจิโต้	
๑๕	-	๔๓ - ๔๕	ฝึกปฏิบัติการทำเครื่องตีม - ฟรุตฟันช์	
๑๖	-	๔๖ - ๔๘	ฝึกปฏิบัติการทำเครื่องตีม - บลูฮาวาย	
๑๗	-	๕๐ - ๕๒	สอบปลายภาค	

บรรณานุกรม

ข้อมูลจากเอกสาร ตำราวิชาการ นิตยสาร วารสาร อินเทอร์เน็ต

อัญชลี ดุสิตสุทธิรัตน์ และคณะ . การบริการอาหารและเครื่องดื่ม. กรุงเทพฯ : บริษัท พัฒนาการวิชาการ (๒๕๓๕) จำกัด, พิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๘ .

สุพรรณษา เทียมประสิทธิ์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม.กรุงเทพฯ : บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

ทรงสมร กิตติวุฒิเวช. เครื่องดื่มและการผสมเครื่องดื่ม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วังอักษร, ๒๕๕๖.